

ทางเลือกของ “รูสมิแล”

วารสารรูสมิแล ฉบับปรับโฉมโฉมโฉมใหม่เดินทางมาถึงปัจจุบันก็หลายฉบับแล้ว จาก ราย 4 เดือน ตอนนี้เราปรับเพิ่มให้เป็นราย 3 เดือน ที่จะต้องออกมาพบกับผู้อ่านปีละ 4 ฉบับ มูลค่าของการเพิ่มจำนวนนั้น เป็นผลมาจากการสนับสนุนอย่างดีของทางมหาวิทยาลัย พร้อม ๆ กับการสนับสนุนนำเสนอความคิดเห็นของผู้อ่านที่เห็นว่าลักษณะของวารสารรูสมิแลนั้น เป็นวารสารกึ่งวิชาการที่ยืนอยู่บนฐานของสถานการณ์และองค์ความรู้ขั้นต้น ซึ่งวารสารต้องกระตุ้นให้เกิดการสร้างสรรคและรวบรวมกันขึ้น ดังนั้นการออกราย 4 เดือนจึงยาวนานเกินไปอาจไม่ทัน สถานการณ์

ภารกิจข้อนี้ วารสารได้ลงมือทำมาตลอดทั้ง 4 ปี พยายามนำเสนอข้อมูลขั้นต้นใหม่ ๆ หรือไม่ก็นำเสนอเรื่องเก่า แต่โดยมุมมองใหม่ ของนักเขียนหรือนักบันทึกประวัติศาสตร์รุ่นใหม่ ทำให้เรื่องราว ที่เห็นดูแปลกตาออกไป เหมือนกับการได้ท่องเที่ยวไปในดินแดนใหม่ ๆ ที่ไม่เคยเป็นที่รู้จักหรือคุ้นเคย แต่ก็ต้องยอมรับว่า เรามุ่งไปสู่ภารกิจนี้ได้ไม่เต็มที่นัก ด้วยเงื่อนไขสำคัญประการหนึ่ง ก็คือการ ที่วารสารรูสมิแลพยายามนำเสนอตัวเองให้สามารถเข้าไปอยู่ในฐานข้อมูลของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai-Journal Citation Index Centre) หรือที่เรารู้จักกันในนามศูนย์ TCI ซึ่งจากการประกาศ รายชื่อครั้งล่าสุดเมื่อสิ้นเดือนเมษายนที่ผ่านมา เราได้รับการจัดให้อยู่ในฐานข้อมูลของ TCI กลุ่มที่ 2 TCI นั้นเน้นย้ำถึงกระบวนการผลิต ตลอดจนการอ้างอิงวารสาร สำหรับวารสารรูสมิแล เราไม่มีปัญหาในการผลิต เพราะวารสารตีพิมพ์เผยแพร่ในช่วงเวลาที่กำหนดทุกฉบับ การอ้างอิงวารสาร ก็มีความแพร่หลายพอสมควรเนื่องจากข้อมูลความรู้ที่วารสารเผยแพร่ออกไปนั้นเป็นข้อมูลขั้นต้น ที่ได้รับความเชื่อถือจากนักวิชาการและนักวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับสังคม การเมือง และวัฒนธรรม ชายแดนภาคใต้สูงยิ่ง

แต่สิ่งที่ประสบปัญหาคือกระบวนการพิจารณาบทความที่ TCI เน้นย้ำว่าบทความในวารสาร จะต้องผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งโดยธรรมชาติของรูสมิแล ที่เรามีความเป็นกึ่งวิชาการ นั้น การกระทำเช่นนี้เป็นไปได้ แต่ไม่สม่าเสมอ เนื่องจากกระบวนการพิจารณาจากผู้ทรงคุณภูมินั้น จะจำเป็นก็สำหรับบทความวิจัย หรือบทความวิชาการที่มีรูปแบบและลักษณะทำที่แบบวิชาการสูงยิ่ง วารสารกึ่งวิชาการที่พยายามจะเข้าไปอยู่ในฐานข้อมูล TCI ซึ่งเน้นกระบวนการแบบวิชาการ ดูเหมือนจะเป็นการสร้างเงื่อนไขที่ย้อนแย้งให้ตัวเอง

นี่เป็นโจทย์ที่แก้ไม่ตก トラบใดที่เราจะตอบโจทย์ไม่ได้ว่าเราจะเป็น “วารสารกึ่งวิชาการ” ต่อไป หรือปรับตัวเป็น “วารสารวิชาการ” อย่างเต็มรูปแบบ 